

Asia: VN/16552/2022

Arviomuistio lautamiesten valintatavasta

Lausunnonantajan lausunto

1. Pitäisikö lautamiesten valintatapaa muuttaa nykyisestä? Miksi?

Lautamiesten valintatapaa tulee muuttaa siten, että tuomioistuinten puolueettomuus ja riippumattomuus toteutuu. Tämän hetkinen valintatapa ei tue jälkimmäisiä edellytyksiä.

2. Jos lautamiesten valintatapaa muutetaan, kenen pitäisi nimetä lautamiesehdokkaat? Miksi?

Tehtävä sopisi luontevimmin Tuomioistuinvirastolle, jolla on tuomarinviran täyttöön liittyvät tehtävät.

3. Pitäisikö lautamiesten mahdollinen rikostausta selvittää ennen kuin heidät voitaisiin nimittää tehtäväänsä? Jos, niin kenen pitäisi tällainen selvitys tehdä?

Rikostausta tulisi selvittää ennen kuin lautamies nimitettäisiin tehtävään. Rikostaustan selvittäminen kuuluisi luontevimmin Tuomioistuinvirastolle.

4. Jos lautamiesehdokkaita olisi enemmän kuin lautamiespaikkoja, kenen pitäisi valita lautamiehet asetettujen ehdokkaiden joukosta? Miten valinnan pitäisi tapahtua?

Valinta tulisi tapahtua Tuomioistuinviraston toimesta. Valinnan ehdot määrittäisi Tuomioistuinvirasto.

5. Jos lautamiesten valintatapaa muutetaan, kenen pitäisi nimittää lautamiehet? Miksi?

Tuomioistuinvirasto olisi luonteva nimittämään lautamiehet tehtävään.

6. Muita kommentteja arviomuistiosta?

Lautamiesjärjestelmän tarpeellisuus tulisi ottaa kokonaistarkastelun kohteeksi viivytyksettä ja jo ennen nykyisten lautamiesten nykyisen kauden päättymistä.

Lautamiesjärjestelmän säilyttäminen vaatisi lautamiesten kouluttamista, joka veisi Tuomioistuinviraston resursseja. Tuomioistuinviraston tarjoama koulutus on tällä hetkellä

puutteellista muun muassa käräjäsihteereille tarjotun koulutuksen osalta ja vaatisi lisäresurssointia. Käytettävissä olevaa resurssia ei tulisi käyttää lautamieskoulutuksen järjestämiseen, vaan käytettävissä olevat resurssit tulisi suunnata tuomioistuinten vakituisen henkilökunnan kouluttamiseen ennemmin kuin lautamiesten koulutukseen.

Kerokoski Minna
Satakunnan käräjäoikeus

Helander Jaana
Satakunnan käräjäoikeus